

PEDRA SECA

Xavier Gual

EMPRESARI @xaviergual

LES QUEIXES

Mentre a Barcelona no hi ha espai per tant turista, els nostres emprenedors turístics sovint es lamenten que per aquí no vénen gaire o en passen de llarg. És un lament que grinyola i es contraposa amb el que veiem a la gran capital i a la costa. Anant-hi en persona o seguint totes les cuites estiuenques als mitjans, es pot comprovar que la massificació i els excessos han passat tots els límits que els residents permanents estan disposats a assumir. Diferents grups s'estan articulant per protestar o per estavellar un autobús d'aquells vermells i descoberts que evolucionen pels carrers com si tot plegat fos un gran parc temàtic. Potser ja ho és. Sobren clients als restaurants, hi ha saturació de pernoctacions, a les platges literalment no hi caben i les cues a les portes de la Sagrada Família són quilomètriques. Seria curiós veure com penaria en Gaudí veient la mena de fidels amb bermudes i espiritualment alleugerits que visiten la seva ina-

cabada obra major. Aquesta és la seva realitat, i la de cap endins, sembla que l'única atracció que els reclama és l'excursió a Montserrat, amb la combinació de tren o cotxe més l'aeri o el funicular per acabar a dalt de la serra i als peus de la Moreneta. Més amunt, per les masses que ocupen hotels i pisos barcelonins és terra incògnita per a la immensa majoria. L'abundor i la manca amb matisos es contraposen passat Monistrol. Si fem la ruta que porta cap a les nostres terres i ens posem en situació mirant d'experimentar les sensacions del que hi passa per primera vegada, trobarem algunes pistes de les raons per les quals a Manresa, com a primer exemple, a l'agost no hi ha ningú local ni, sobretot, foraster. Passats els entorns montserratins, on hem deixat el gruix dels

«A França, des de força estona abans, tota mena de rètols i anuncis farien dubtar entre fer-hi una aturada o continuar»

visitants que busquen relats més enllà de la Meridiana i la Diagonal, la nostra carretera principal mostra clars i obscurs visuals perquè a dreta i esquerra es poden observar les agressions que els focs forestals van generar anys enrere, que han deixat els esquelets dels pins grans enmig d'herbes i matolls. Mossegades als paisatges a les quals cada any se'n van afegint de noves. Tot i això, no deixa de ser una mala visió d'una certa natura que a poc que s'avança, a ulls de persona vagarosa i curiosa, es torna a espatllar per la visió de fàbriques i polígons que li anuncien indrets que no li cobriran les seves expectatives fins molt més tard, quan el verd es tornarà ampul·lós i amb totes les seves tonalitats possibles. Però abans, l'arribada a la capital bagenca porta el foraster en ruta a continuar perquè la visió impactant (i poc promocionada) que configuren la tríada entre la Cova, la Seu i el Pont Vell no és a vista dels que passen. A França, des de força estona abans, tota mena de rètols i

anuncis farien dubtar entre fer-hi una aturada o continuar. Sempre cal mostrar el gènere, altrament, ningú el compra. Sense ànim de satisfer o desanimar-ne alguns, cal acceptar que al Bages el negoci turístic serà sempre un complement. La pregunta que cal fer-se és si la ciutat o els pobles propis serien una proposta interessant per anar-hi de vacances no saltres. La resposta conté la clau de tota aquesta qüestió. I queda tot ben reblat quan aquests dies hem sabut que quatre de cada deu usuaris de l'oficina de turisme municipal són... manresans. Sense mar i sense grans reclams culturals o artístics tret de comptades excepcions, el punt central és el paisatge. Les muntanyes blanques resultants de la mineria són objectivament una mal impacte estètic que fa anar els buscadors d'experiències de lleure

«Sense mar i sense grans reclams culturals o artístics tret de comptades excepcions, el punt central és el paisatge»

cap a altituds majors. Passat Navàs, l'entorn comença a cridar l'atenció poderosament. És la fortuna de la combinació d'arbres i muntanyes. La primera vegada que es veu el Pedraforca és emocionant. Això sí que és un reclam. I l'emoció és un producte turístic, fa aparèixer les ganes de ser per allà i quedar-s'hi uns dies. Deixant de banda la Cerdanya, que a l'agost presenta símptomes de saturació similars als barcelonins, a la resta encara s'està per sota de nivells desitjables o tolerables, depenent de la posició ideològica de cadascú. Incloent-hi el Berguedà, on cada dia són més els que hi passen una temporada de descans cridats per la potència de les serralades, les cases rurals i els esports de natura o aventura. Per vendre, s'han d'ofrir poques coses i de forma atractiva. Els clients (els turistes) volen missatges en positiu. I per aquí, vist que queda molt temps per foragitar-los, potser caldria d'anar a la Rambla a posar una parada per captar-los per a les properes temporades.

EL DIA QUE VINGUÉ SAMARANCH

PERSPECTIVA

Jaume Farguell i Sitges

PRESIDENT DEL CASAL D'EUROPA AL BERGUEDÀ

La nit del diumenge de Corpus del 1993, al balcó de l'ajuntament de Berga, veient i vivint la Patum a invitació meua, hi fou el president del Comitè Olímpic Internacional, Juan Antonio Samaranch, l'home que just l'any anterior havia fet realitat el transcendent esdeveniment dels Jocs Olímpics de Barcelona.

La presència de Samaranch a la nostra ciutat, aquell any de tendre record dels Jocs, com era de preveure, no comportà cap problema significatiu. Ens tocà escoltar, això sí, alguna discreta i puntual escridassada o esporàdiques xiulades provinents de la plaça com a protesta a l'innegable origen franquista del convidat. Davant l'hipotètic supòsit que enguany al nostre personatge, invitat per no sé qui, se l'hagués vist viu i present al balcó municipal i patumaire, cal imaginar que la seva presència hauria concitat a la plaça de Sant Pere un molt més intens i ben orquestrat rebuig.

Què és el que ha succeït des de llavors? Moltes coses, certament. A títol personal, des de la meua edat ja provectora i la vital vocació que professo pels temes d'història, m'atreveixo a pensar que, com a con-

seqüència de les apassionades actituds pròpies dels moments que viu avui la nostra societat, en qüestions tan delicades com la de la memòria històrica, resulta fàcil caure en el parany de no distingir clarament allò que és essencial del que és purament circumstancial i accessori. És cert que ningú dubta que J. A. Samaranch fou, durant la dictadura franquista, una persona addicta i col·laboradora d'aquell indigne règim tot i que sense cap alta responsabilitat política més que la d'àmbit esportiu.

El que resulta igualment inqüestionable és que, tant durant el franquisme com posteriorment, al llarg dels trenta anys de democràcia i amb el ple suport dels polítics electes, la invariable tasca vocacional de Samaranch no fou altra que la dignificació i promoció de l'esport. Aquella entusiàstica implicació el portà a ser, des de casa nostra i cercant suports arreu del món, l'ànima i força impulsora d'aquells extraordinaris Jocs Olímpics que propiciaren la radical transformació urbanística i mundial projecció de la capital de Catalunya.

El mèrit que Barcelona esdevingués seu olímpica l'ostenta, sense pal·liatius, Samaranch, el qual, val la pena dir-ho, mai no es deixà seduir per les persistents ambicions olímpiques de Madrid, que, per cert, encara cuegen.

Aquesta realitat permet considerar Samaranch, fins i tot a l'independentista que signa l'article, com un dels catalans més universals de les darreres dècades. Qui pretengui prioritzar per damunt d'aquest fet objectiu la circumstància de la seva originària ideologia, entenc que ho fa des

ARXIU PARTICULAR

Samaranch proclamant Barcelona com a seu olímpica el 17 d'octubre del 1986

d'una miop i injusta sobrevaloració d'allò que és purament accessori davant del que resulta ésser aclaparadorament fonamental.

Sincerament, confesso que hauria trobat ben normal i adient que, després de la mort del nostre personatge, l'Ajuntament democràtic de Barcelona, amb el qual ell tant va treballar colze a colze, li aixequés un monument, posés el seu nom a un carrer o bé a una instal·lació esportiva. Malauradament, les coses han anat en sentit ben contrari. En un súmmum d'amnèsia històrica i manca d'elegància política, fa uns mesos, el consistori del cap i casal de Catalunya, presidit per la senyora Ada Colau, ordenà esborrar, una per una, les nou lletres del cognom Samaranch que obraven a la base de la modesta escultura rememorant els Jocs, obra de

l'artista Joan Mora, que figura al pati de l'ajuntament de Barcelona.

Recordo que poc abans d'aquell mateix diumenge de Corpus fou també al nostre ajuntament Pasqual Maragall, el recordat alcalde de Barcelona i millor dels intèrprets possibles de Samaranch. La conversa amb ell òbviament girà a l'entorn dels gaudis i anhels despertats per l'irrepetible esdeveniment olímpic.

Maragall segueix essent el més digne depositari espiritual de tota aquella allau de gratificants sensacions viscudes. Vull pensar que en els moments que sovint, avui i encara, els ulls li espurnegen és perquè l'ànima trenca silenci recordant-li aquell moment culminant quan a Lausana un cavaller conclouia, amb nou lletres pronunciades en català, allò de: «À la ville de Barcelona».